

Bölüm 3

GELİŞİMSEL KALÇA DİSPLAZİSİ

Sefa Erdem KARAPINAR¹
Recep DİNÇER²

GİRİŐ

Gelişimsel kalça displazisi (GKD), intrauterin yaşamda anne karnındayken kalça eklemine oluŐturan anatomik yapıların normalken birçok nedene bağlı olarak daha sonradan yapısal olarak bozulduğu dinamik bir süreci kapsayan hastalıktır. Önceki yıllarda bahsedilen “doęuŐtan kalça çıkığı” kavramı artık yerini “gelişimsel kalça displazisi” kavramına bırakmıŐtır. Bunun nedeni ise bu tablonun tamamen doęuŐtan değil daha sonraki süreçte olmasıdır. GKD terimi sığ bir kalçaya sahip displaziyi, eklem uyumunun kısmi olduğu subluksasyonu ya da eklem uyumunun olmadığı disloke kalça terimlerini tamamen kapsar(1).

Halk sağlığı açısından kalça çıkığının taramalarının yapılması ilerleyen süreçte devletler için maddi kaybın da önüne geçmektedir.

Bu yazının esas amacı ise kalça çıkığı hakkında bilgi vermek ve erken tanı, tedavi ile ilerleyen yıllarda olabilecek komplikasyonların önüne geçmektir.

EPİDEMİYOLOJİ VE ETYOLOJİ

Ortalama doğumda görülme oranı 1/1000’ dir. Bu oranın ülkemizdeki ortalaması ise yaklaşık 1000 canlı doğumda 5-10 arasındır. Kızlarda erkeklere göre görülme sıklığı daha fazla olmakla beraber sol kalçada sağ kalçaya göre daha fazla görülür.

GKD’ de etyolojik faktörlere bakınca birçok neden görülmektedir. Mekanik, genetik, çevresel faktörler gözlenebilir. Ailede olması, doğum şeklinin makat geliş olması, oligohidroamnioz, tortikollis, metatarsus adduktus gibi eşlik eden durumlar bu bebeklerde sıklıkla görülür. Baę dokunun gevşekliği, pulvinar, labrum, ligamentum teres gibi yapılarda gelişimsel kalça displazisinin mekanik yapısal faktörlerindedir.

¹ Op. Dr. Süleyman Demirel Üniversitesi AraŐtırma Uygulama Hastanesi, sefaerdemkarapinar@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-6878-2243

² Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi AraŐtırma Uygulama Hastanesi, recebed@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-9088-3940

ultrasonografi randevusu ayarlanmalıdır. Ortopedist tarafından fizik muayenesi yapılarak GKD olup olmadığı değerlendirilmelidir(4).

SONUÇ

Gelişimsel kalça displazisi, erken dönemde tarama programları ile teşhisi konabilen bir rahatsızlıktır. Taramalarda ve hekim kontrolünde tanı alan hastalara erken dönemde tedavi başlanmalıdır.

KAYNAKÇA

1. Ertürk C, Büyükdoğan H. Gelişimsel Kalça Displazisinde Etyoloji ve Tanı (I). İstanbul Kanuni Sultan Süleyman Tıp Dergisi. 2019;11(2):61-9.
2. Bilgili F, Sağlam Y. 0–6 ay çocuklarda gelişimsel kalça displazisi (GKD) tedavisi. TO-TBİD Dergisi. 2014;13:396-402.
3. Bracken J, Ditchfield M. Ultrasonography in developmental dysplasia of the hip: what have we learned? Pediatric radiology. 2012;42(12):1418-31.
4. Köse N, Ömeroęlu H, Daęlar B. Gelişimsel Kalça Displazisi Ulusal Erken Tanı Ve Tedavi Programı. Totbid Pediatrik Ortopedi Derneęi. 2010:2-19.